

стать интеллектуальные адаптивные образовательные системы, которые основаны на агентном онтологическом подходе. Приведен анализ организационных условий функционирования интеллектуальных адаптивных учебных систем открытого образования взрослых.

Ключевые слова: системы открытого образования взрослых, интеллектуальная адаптивная учебная система, агентный онтологический подход, компьютерная онтология.

SUMMARY

Priyma S.M. Organizational modalities for the functioning of intelligent Adaptive educational systems open to adult education. The publication shows the need for an open, flexible, decentralized education system with a view to establishing open education space. Pointed out that the functional basis for such an open educational system can become intelligent Adaptive educational systems, which are based on the ontological approach agentnom. An analysis of the institutional environment of intelligent Adaptive learning systems open to adult education.

Keywords: open adult education system, intelligent Adaptive learning system agent ontological approach, computer ontology.

УДК 159.947.5: 159.923.2

Гузь Н.В., Гузь В.В.

ВИВЧЕННЯ МОТИВІВ УЧБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ СТАВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО НАВЧАННЯ

Постановка проблеми. Структура психологічних ставлень особистості є досить складною та багаторівневою. Визначаючи компоненти у структурі психологічних ставлень особистості, В.М.М'ясищев виходив з того, що психологічні ставлення, які вирізняються довільністю та усвідомленістю, разом з мотивами, потребами, почуттями, увагою і вольовими якостями, надають діяльності людини певної спрямованості. В зв'язку з цим, дослідник зазначає: „Ставлення – сила, потенціал, що визначає ступінь інтересу, ступінь вираженості емоцій, ступінь напруги чи потреби” [13, с. 206].

Враховуючи зазначене вище, дослідник до структури психологічних ставлень особистості, передусім, відносить такі компоненти: мотиви, воля та увага. Так, В.М.М'ясищев зауважує, що „мотив ... є ... вираженням ставлення до об'єкта дії” [12, с. 117].

„Ставлення молодшого школяра до себе, до світу, до суспільства, до інших людей не лише розвиваються в учбовій діяльності, а й реалізуються у такій діяльності, як ставлення до школи, до класу, до вчителя, до змісту і методів навчання і т.п.”, - стверджує І.О.Зимня [1, с. 175].

В процесі виконання учбової діяльності розвиваються особистісні якості школяра, виробляється особистісне ставлення до такого виду діяльності.

На нашу думку, найбільш повною є психологічна характеристика основних компонентів ставлення до учбової діяльності, яка здійснюється на основі структури ставлення особистості. До структури психологічних ставлень

особистості також відносяться: 1) потреби, мотиви, інтереси, переконання (когнітивний компонент); 2) оцінки, емоції, почуття, переживання (емоційно-оцінний компонент); 3) воля, довільна увага (поведінковий компонент).

Таким чином, найважливішим компонентом у структурі ставлення до учбової діяльності, та, водночас, одним із основних видів ставлення особистості, є мотиви.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Учбова діяльність повинна спонукатись адекватними мотивами. За визначенням Д.Б.Ельконіна, „учбова діяльність – це діяльність, зміст якої становить оволодіння узагальненими способами дій у сфері наукових понять, ... така діяльність повинна спонукатись адекватними мотивами. До таких мотивів можуть відноситись ... мотиви набуття узагальнених способів дій, або ж, мотиви особистісного зростання, власного вдосконалення” [17, с. 245].

Водночас, мотиви співвідносяться з потребами – наступним складовим компонентом ставлення особистості чи одним із видів такого ставлення. „Мотиви діяльності містять у собі справжню змістову характеристику потреб”, - слушно зазначає О.М.Леонт'єв [5; 9, с. 11-12].

Аналогічної думки дотримуються Л.І.Божович і М.В.Матюхіна. Так, Л.І.Божович мотивом називає „... особливий ряд стимулів людської поведінки. В якості мотивів можуть виступати об'єкти оточуючого світу, уявлення, ідеї, почуття і переживання. Тобто, все те, в чому знаходить втілення потреба” [3, с. 77]. М.В.Матюхіна під поняттям „мотив” розуміє стимулювання до якогось виду діяльності, що тісно пов'язано із задоволенням певних потреб [11].

На тісний взаємозв'язок між мотивами і потребами вказує О.М.Леонт'єв. Він використовує поняття „мотив” „... для позначення того об'єктивного, у чому потреба конкретизується за даних умов і на що спрямовується діяльність, як на те, що її обумовлює” [9, с. 243].

Науковці (О.М.Леонт'єв, А.К.Маркова та ін.) зауважують, що потреба є передумовою для будь-якого виду діяльності, зокрема, й учбової діяльності, оскільки потреба виступає об'єктивною необхідністю для кожного індивіда в певних умовах, що забезпечують його розвиток і життєдіяльність [9; 15].

Наявність взаємозв'язку між мотивами і потребами призводить до необхідності більш детального їх вивчення з метою з'ясування характеру ставлення індивіда до учбової діяльності. Так, Г.С.Костюк стверджує: „Мотиви учбової діяльності визначають її значення для школяра, його ставлення до учіння” [7, с. 34].

Варто зауважити, що учбова діяльність має відповідати пізнавальним потребам школяра. Поняття „пізнавальна потреба” визначається науковцями, як потреба у набутті нових знань, потреба в розумовому пошуку. Пізнавальна потреба, на думку Г.І.Шкільника, - це така характеристика особистості, що вирізняється здатністю переживати нестачу інформації та необхідністю у здобутті нових знань [16].

А.К.Маркова звертає увагу на те, що за певних умов потреби стають мотивами. Дослідниця зазначає: „В які мотиви учбової діяльності перетвориться притаманна кожній дитині пов'язана зі школою, ненасичувана,

специфічно людська пізнавальна потреба (для прикладу, у мотив отримання високої оцінки, мотив самоосвіти і т. ін.) – це залежить від умов організації учбової діяльності школярів” [15, с. 51].

Найчастіше мотиви класифікуються науковцями на основі таких критеріїв:

- 1) характер участі у діяльності (усвідомленість, дієвість);
- 2) час зумовлення діяльності (коротка чи далека мотивація);
- 3) соціальна значущість;
- 4) включеність або невключеність у діяльність;
- 5) відношення до конкретного виду діяльності [6].

Більшість дослідників (Л.І.Божович, С.С.Занюк, А.К.Маркова та ін.) мотиви учбової діяльності поділяють на дві групи:

1) пізнавальні;

2) соціальні. Пізнавальні мотиви мають безпосереднє відношення до учбової діяльності, тоді як соціальні мотиви тісно пов'язані з міжособистісними взаєминами і спілкуванням.

Л.І.Божович пізнавальними називає мотиви, обумовлені потребами школярів в оволодінні новими знаннями, у набутті нових умінь і навичок та потребами в інтелектуальній активності [4].

А.К.Маркова виділяє три види пізнавальних мотивів:

1) широкі пізнавальні мотиви – це мотиви, що пов'язані з засвоєнням нових знань;

2) навчально-пізнавальні мотиви – мотиви, що полягають у спрямованості школярів на засвоєння способів здобування знань, зокрема, інтерес до прийомів самостійного набуття знань, до методів наукового пізнання, до способів саморегуляції навчальної діяльності, раціональної організації процесу учіння;

3) мотиви самоосвіти, які виявляються у спрямованості учнів на самостійне вдосконалення способів здобування знань.

А.К.Маркова зауважує, що саме пізнавальні мотиви обумовлюють появу пізнавальної активності та ініціативи [10].

До широких соціальних мотивів психологи відносять такі мотиви, як: мотив, пов'язаний з потребою отримати позитивну оцінку, похвалу чи винагороду від значущих інших дорослих; прагнення набути певний статус в системі суспільних стосунків; мотиви, пов'язані з потребою у спілкуванні з іншими людьми [4].

А.К.Маркова поділяє соціальні мотиви на три підгрупи:

1) широкі соціальні мотиви – мотиви, які полягають у прагненні отримати знання задля того, щоб принести користь суспільству; мотиви усвідомлення потреб соціуму;

2) вузькі соціальні мотиви – мотиви, пов'язані з потребою зайняти певний статус у колективі, отримати похвалу з боку оточуючих людей, потребою в міжособистісному спілкуванні;

3) мотиви соціального співробітництва, що полягають у прагненні до вдосконалення форм співробітництва і взаємин з іншими учасниками навчального процесу [10].

Вивчаючи психологію мотивації, С.С.Занюк за критерієм зв'язку між мотивом і процесом діяльності, поділяє мотиви на дві великих групи:

1) внутрішні;

2) зовнішні. Внутрішніми він називає такі мотиви, що зумовлюються лише процесом і змістом діяльності. Серед зовнішніх мотивів дослідником виокремлюється три групи:

1) широкі соціальні мотиви (мотив обов'язку та відповідальності перед суспільством, окремими людьми чи групою людей; мотиви самовдосконалення та самовираження);

2) вузькоособистісні мотиви (престижна мотивація або прагнення здобути високий соціальний статус; прагнення отримати схвалення з боку значущих інших людей);

3) мотиви уникнення неприємних переживань, що можуть виникати внаслідок незадоволення потреб чи очікувань з боку інших [6].

На думку Л.І.Божович, за допомогою складної ієрархічної системи мотивів учіння визначається психологічний зміст ставлення до учбової діяльності [3, с. 4]. Г.С.Костюк також вважає, що мотивами учбової діяльності визначається ставлення школяра до учіння [7].

Погоджуючись із висловленими вище думками, А.К.Маркова слушно зазначає: „Мотивація учіння складається з ряду спонукань (потреби, зміст учіння для школяра, мотиви учіння, цілі, емоції, інтереси), які постійно змінюються і вступають у нові відношення один з одним. Тому, становлення мотивації – це не просте зростання позитивного чи збільшення негативного ставлення до учіння, а ускладнення структури мотиваційної сфери, спонукань, які відносяться до неї, поява нових, більш зрілих, іноді суперечливих відношень між ними” [15, с. 14].

Мотиви учіння, а отже, і спрямованість особистості, обумовлюються змістом учіння, його значущістю. Під змістом учіння розуміють внутрішнє ставлення до даного виду діяльності, постійне порівняння учіння з власним досвідом людини, з нею самою [10].

На тісний зв'язок між особистісним змістом знань, що засвоюються, тобто, мотивами – „питання про зміст – це завжди питання про мотиви”, та ставленням до учіння, звертає увагу О.М.Леонт'єв [9]. Науковець поділяє мотиви учіння на дві групи: 1) мотиви, які школяр „лише розуміє”; 2) мотиви, що реалізуються. Також О.М.Леонт'єв виділяє спонукаючу, спрямовуючу і змістоутворюючу функції мотивів учіння [9].

Схожої до згаданої вище думки О.М.Леонт'єва, дотримується А.К.Маркова. Дослідниця вважає, що внутрішнє ставлення до учіння містить два компоненти:

- усвідомлення об'єктивної значущості учіння, що обумовлюється системою ідеалів і цінностей, прийнятих у суспільстві, соціальному оточенні та сім'ї школяра;
- усвідомлення значущості для самого суб'єкта даної діяльності, що тісно пов'язано з рівнем домагань учня, його самооцінкою, самоконтролем і можливостями [10].

А.К.Маркова зауважує, що важливо в процесі навчальної діяльності розвивати в школярів активне внутрішнє ставлення до знань і способів їх здобування, що сприятиме й особистісному розвитку учнів [10].

Г.С.Костюк також вказує на необхідність розуміння школярами значення навчальної діяльності з метою оволодіння майбутньою професійною діяльністю [7].

Пізнавальні мотиви та мотиви соціального співробітництва, які названо П.М.Якобсоном позитивними мотивами [18], на нашу думку, є компонентами позитивного ставлення до навчальної діяльності.

П.М.Якобсон вказує на існування зв'язку між негативним ставленням до учбової діяльності та негативною мотивацією учіння. До негативної мотивації учбової діяльності дослідник відносить „мотивацію уникнення”, „мотивацію вимушеності”; та усвідомлення учнем можливих покарань з боку значущих інших дорослих (вчителів, батьків), що зумовлюється низьким рівнем навчальних досягнень школяра [18].

Г.С.Костюк зазначає, що до мотивів навчальної діяльності належать й інтерес до змісту учіння, пізнавальні результати навчальної діяльності та певні спонукання до пізнавальної активності в процесі учіння, а саме – усвідомлення власного обов'язку, розуміння учнями значення учбової діяльності для оволодіння певною спеціальністю в майбутньому [7].

Формулювання цілей статті. Метою наукової статті виступає вивчення мотивів учбової діяльності як важливої складової ставлення молодших школярів до навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи особливості ставлення молодших школярів до навчання, ми звертали увагу на змістовне наповнення такої складової ставлення, як мотиви учіння. З цією метою, в комплексі з іншими методиками, було застосовано методика „Виявлення переважаючих мотивів учбової діяльності в молодших школярів” [2].

Твердження:

- Я вчусь тому, що мені цікаво.
- Я вчусь тому, що хочу більше знати.
- Я вчусь тому, що мене примушують батьки.
- Я вчусь тому, що мені потім буде простіше влаштуватись на добру роботу
- Я вчусь тому, що зараз усі вчаться.
- Я вчусь тому, що подобається вчитель.

Кожен досліджуваний забезпечувався бланком із твердженнями. Учні необхідно було вибрати одне твердження, яке найточніше пояснює, чому він вчиться.

Таким чином, з'ясувались переважаючі мотиви учбової діяльності в учнів перших-четвертих класів, що відповідно, свідчили про певний характер їх ставлення до навчання.

Розкриємо особливості поведінкового компоненту ставлення учнів перших-четвертих класів до навчання. За допомогою складної ієрархічної

системи мотивів учіння визначається психологічний зміст ставлення молодших школярів до навчання. „Бажання йти до школи та успішність учбової діяльності переважно зумовлені мотивами, тобто тими зовнішніми та внутрішніми чинниками, які спонукають діяльність дитини, спрямовану на засвоєння нових знань на даному етапі розвитку” [14, с. 223]. В зв’язку з цим, зупинимось на характеристиці мотивів учбової діяльності в учнів початкових класів. Так, отримані й описані вище дані щодо наявності негативних тенденцій у динаміці ставлення молодших школярів до навчання, підтвердились й результатами, отриманими за допомогою методики „Виявлення переважаючих мотивів навчальної діяльності в молодших школярів”.

Дослідження проводилось з групою учнів. Школярі отримували бланк із твердженнями: „Я вчусь тому, що мені цікаво”, „Я вчусь тому, що хочу більше знати”, „Я вчусь тому, що мене примушують батьки”, „Я вчусь тому, що мені потім буде простіше влаштуватись на добру роботу”, „Я вчусь тому, що зараз усі вчаться”, „Я вчусь тому, що подобається вчитель”. З перерахованих вище мотивів їм необхідно було вибрати один найважливіший мотив, що спонукає їх до навчальної діяльності.

Представимо результати, отримані за методикою „Виявлення переважаючих мотивів учбової діяльності в молодших школярів”, у вигляді таблиці.

Таблиця 1

Мотивація учбової діяльності молодших школярів

№ з/п	Мотив	Кількість виборів	Дані у %
1.	Я вчусь тому, що мені цікаво.	76	17,1
2.	Я вчусь тому, що хочу більше знати.	168	37,8
3.	Я вчусь тому, що мене примушують батьки.	17	3,8
4.	Я вчусь тому, що мені потім буде простіше влаштуватись на добру роботу.	129	29,1
5.	Я вчусь тому, що зараз усі вчаться.	12	2,7
6.	Я вчусь тому, що подобається вчитель.	42	9,5
	Всього	444	100

Слід зауважити, що незважаючи на чітку інструкцію здійснити лише один вибір, частиною досліджуваних учнів перших-четвертих класів було вибрано два мотиви, що спонукають їх до учбової діяльності. В зв’язку з цим, кількість виборів – 444 – перевищила кількість досліджуваних молодших школярів.

Аналіз експериментальних даних (див. табл.) засвідчив, що більше половини учнів початкових класів (54,9%) вирізняються позитивним ставленням до учбової діяльності. Так, на позитивне ставлення до учіння вказували такі його складові: 1) наявність інтересу до певних видів навчальної діяльності – 17,1% досліджуваних школярів вибрали твердження „Я вчусь тому, що мені цікаво”; та 2) пізнавальний мотив – 37,8% досліджуваних

школярів вибрали твердження „Я вчусь тому, що хочу більше знати”. Зауважимо, що вказані вище мотиви відносяться до внутрішніх мотивів учіння.

Водночас, поряд із внутрішніми навчальними мотивами, багатьма досліджуваними молодшими школярами був вибраний і зовнішній мотив – матеріальне благополуччя в майбутньому. Так, майже третя частина досліджуваних школярів (29,1%), переважно, учнів других, третіх і четвертих класів, вибрали твердження „Я вчусь тому, що мені потім буде простіше влаштуватись на добру роботу”. На нашу думку, такий вибір можна пояснити особливостями сімейного виховання, що зумовлені соціальними та економічними негараздами в країні.

Продовжуючи аналіз отриманих результатів, зазначимо, що майже десята частина досліджуваних школярів (9,5%), переважно, першокласники, вибрали мотив, пов'язаний із позитивним ставленням до особистості вчителя – „Я вчусь тому, що подобається вчитель”. Авторитет вчителя, на думку В.А.Крутецького, виступає одним із важливих мотивів учбової діяльності. Досвідчений учитель, користуючись власним авторитетом, успішно формує в школярів організованість, позитивне ставлення до учбової діяльності, вміння керувати своєю поведінкою, увагою [8].

Незначна частина учнів початкових класів основними мотивами, що спонукають їх до участі в учбовій діяльності, назвали такі мотиви: „Я вчусь тому, що мене примушують батьки” (3,8%) та „Я вчусь тому, що зараз усі вчать” (2,7%). В зв'язку з цим, дослідники зазначають: „У випадку домінування зовнішніх мотивів, за умови недостатнього розвитку пізнавальної та соціальної мотивації, ... існує велика ймовірність формування негативного ставлення до школи та учіння” [14, с. 224-225].

Висновки. Отримані дані дозволяють зробити висновок про те, що пізнавальні мотиви учбової діяльності (виступають важливою складовою позитивного ставлення молодших школярів до навчання).

Підсумовуючи сказане вище можемо констатувати, що пізнавальні мотиви учбової діяльності виступають не лише як важлива складова позитивного ставлення школяра до навчання, а й як значущий психологічний механізм формування такого ставлення; як один із найважливіших факторів активності учнів, їх інтересу до учбової діяльності, а також її результативністю.

Таким чином, виявлені нами результати потребують подальших досліджень з метою впровадження розвивальної роботи з школярами, яка має спрямовуватися на розвиток пізнавальних мотивів учнів початкових класів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акименко Ю.Ф. Психологічна корекція ставлення батьків до дітей молодшого шкільного віку: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Ю.Ф.Акименко. – К., 2003. – 240 с.
2. Атлас для экспериментального исследования отклонений в психической деятельности человека / Под ред. И.А.Полищука, А.Е.Видренко. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: «Здоров'я», 1979. – 124 с.
3. Божович Л.И. Отношение школьников к учению как психологическая проблема / Л.И.Божович. – М.: АПН РСФСР, 1951. – Вып.36. – С. 3-28.

4. Божович Л. И. Развитие мотивов учения у школьников / Л. И. Божович, Н. Г. Морозова, Л. С. Славина. – М.: А П Н Р С Ф С Р, 1951. – Вып. 36. – С. 29 – 104.
5. Загальна психологія: Хрестоматія: Навч. посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2007. – 640 с.
6. Занюк С.С. Мотивація та саморегуляція учня / С.С.Занюк. — К.: Главник, 2004. – 96 с.
7. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г.С.Костюк. – К.: Радянська школа, 1989. – 608 с.
8. Крутецкий В.А. Психология обучения и воспитания школьников. Книга для учителей и классных руководителей / В. А. Крутецкий. — М.: Просвещение, 1976. — 303 с.
9. Леонтьев А.Н. Потребности, мотивы и эмоции / А.Н.Леонтьев. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1971. – 400 с.
10. Маркова А.К. Формирование мотивации учения: Кн. для учителя / А.К.Маркова, Г.А.Матис, А.Б.Орлов – М.: Просвещение, 1990. – 192 с. – (Психол. наука – школе).
11. Матюхина М.В. Мотивация учения младших школьников / М.В.Матюхина. – М.: Педагогика, 1984. – 114 с.
12. Мясищев В.Н. Основные проблемы и современное состояние психологии отношений человека / В.Н.Мясищев // Психологическая наука в СССР. – М.: АПН РСФСР, 1960. – Ч.2. – С. 110-125.
13. Мясищев В.Н. Понятие личности в аспектах нормы и патологии / В.Н.Мясищев // Психология личности. – Т.2. – Хрестоматия. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ», 1999. – С. 197-223.
14. Развитие личности ребенка от семи до одиннадцати. – Екатеринбург: У-Фактория, 2006. – 640 с. – (Серия «Психология детства»).
15. Формирование интереса к учению у школьников // Под ред. А.К.Марковой. – М.: Педагогика, 1986. — 192 с.
16. Школьник Г.И. К проблеме формирования потребности в знаниях у учащихся // Воспитание у учащихся познавательной активности / Г.И.Школьник. – Волгоград, 1971. – С. 3-16.
17. Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды / Д.Б.Эльконин. – М.: Педагогика, 1989. – 560с.
18. Якобсон П.М. Психологические проблемы мотивации поведения человека / П.М.Якобсон. – М.: Просвещение, 1969. – 317с.

АНОТАЦІЯ

Гузь Н.В., Гузь В.В. Вивчення мотивів навчальної діяльності як важливої складової ставлення молодших школярів до навчання. У даній статті розглянуті погляди деяких дослідників на вивчення такої складової ставлення молодших школярів до навчання, як мотиви учбової діяльності. Презентуються результати виявлення переважаючих мотивів учбової діяльності в молодших школярів.

Ключові слова: *ставлення до учбової діяльності, мотиви, молодші школярі.*

АННОТАЦІЯ

Гузь Н.В., Гузь В.В. *Изучение мотивов учебной деятельности как важнейшей составляющей отношения младших школьников к обучению. В данной статье рассмотрены взгляды некоторых исследователей на изучение такой составляющей отношения младших школьников к обучению, как мотивы учебной деятельности. Презентуются результаты выявления преобладающих мотивов учебной деятельности у младших школьников.*

Ключевые слова: *отношение к учебной деятельности, мотивы, младшие школьники.*

SUMMARY

Guz' N.V., Guz' V.V. *Learning of the motives of educational activity as the main component of the attitude of young pupils to studying. This article discusses the views of some researchers to study this component of the attitude of young pupils to studying how the motives of educational activity. Presented the results of detection of the prevailing motives of educational activity of younger students.*

Key words: *attitude to training activities, motives, younger students.*

АСПРАНТСЬКІ СТУДІЇ

УДК 796.015.865:615.217

Абдуллаев А.К., Ребар І.В.

ДОПИНГ В СПОРТЕ

Постановка проблеми. Распространение допинга в современном спорте высших достижений превратилось в острейшую проблему, отодвинув на второй план многие другие противоречия и сложности спорта. Мысль о том, что допинг получил широкое распространение в профессиональном спорте, уже давно никого не шокирует. Более того, социологические опросы показывают, что многие спортсмены готовы принимать запрещенные препараты ради, например, победы на Олимпийских играх. Их даже не смущает перспектива стать в дальнейшем инвалидами. Допинг проник в сознание людей, а это уже очень опасно.

Анализ последних исследований и публикаций. В большинстве научных работ, касающихся данной проблемы, отмечается, что постоянно возрастающее политическое и экономическое значение спортивных побед, непрекращающийся рост спортивных рекордов, острое соперничество в крупнейших соревнованиях, чрезмерные тренировочные и соревновательные нагрузки современного спорта – все это явилось причиной того, что в последние годы заметно интенсифицировался поиск путей повышения мастерства спортсменов и их соревновательной деятельности. Среди этих путей наиболее эффективным оказалось применение различных стимулирующих препаратов. Этой проблеме уделяли достаточно большое внимание известный американский тренер – ученый по плаванию Д.Каунсилмен, итальянский